

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **V. S.**, zast. JUDr. Jaroslavem Krůškem, advokátem, advokátní kancelář Karlovy Vary, Jaltská 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 2. 4. 2004, č. j. 14 Az 277/2003 – 24,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 7. 2003, č. j. OAM 5555/VL-10-C10-2002 nebyl žalobci udělen azyl pro nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu). Současně bylo vysloveno, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaný konstatoval, že posoudil důvody žalobce, které ho vedly k podání žádosti o azyl (ekonomické důvody, legalizace pobytu) se závěrem, že tyto důvody nelze považovat za důvody, pro něž lze azyl udělit.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, v níž uvedl, že napadá výrok rozhodnutí v celém jeho rozsahu. Namítal, že správní orgán na podkladě shromážděných důkazů nesprávně posoudil skutkový stav věci a na základě toho vydal rozhodnutí, které žalobce považuje za nesprávné. Žádal, aby soud zvážil možnost udělení azylu podle § 14 azylového zákona, neboť jeho otec je nemocen a nemá, kdo by mu pomohl. Navrhl, aby rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 2. 4. 2004, č. j. 14 Az 277/2003-24 žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Ve svém rozhodnutí vycházel ze správního spisu, z něhož vzal za prokázané, že žalobce vstoupil do azylového řízení až po skončení vízového povolení pobytu. Problémy s policií nebo jinými státními orgány neměl a nebylo proti němu vedeno trestní stíhání, politicky se neangažoval, nebyl členem žádné politické strany ani hnutí, opustil zemi původu výhradně z ekonomických důvodů, aby mohl v České republice pracovat a finančně se zabezpečit. Nebylo však prokázáno, že by příznivá ekonomická situace žalobce byla způsobena pronásledováním z důvodu příslušnosti k určité skupině obyvatel, rase, náboženství, či pro zastávané politické názory. Dospěl k závěru, že žalobce nesplnil zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12. Konstatoval dále, že uvedený závěr platí obdobně o podmínkách, které jsou uvedeny v ustanovení § 13 odst. 1 a 2 zákona o azylu. Pokud jde o azyl podle § 14 zákona o azylu, konstatoval soud, že důvody tvrzené žalobcem nelze považovat ani za důvody hodné zvláštního zřetele, jejichž existence je podmínkou pro možnou úvahu o udělení azylu z humanitárních důvodů podle tohoto ustanovení. Udělení humanitárního azylu přichází v úvahu ve výjimečných případech, na udělení azylu podle uvedeného právního ustanovení není právní nárok a posouzení okolností závisí na úvaze správního orgánu. Soud poté neshledal ani existenci překážek vycestování podle § 91 zákona o azylu, jak vyplynulo ze zpráv, které žalovaný shromáždil o politické, bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Soud nepovažoval za důvodnou ani námitku žalobce spočívající v tvrzení, že správní orgán nesprávně posoudil skutkový stav. Soud poukázal na to, že žalobce tuto námitku uvádí pouze v obecné poloze a neuvádí žádné konkrétní důkazy. Uzavřel, že z odůvodnění rozhodnutí je patrno, že správní orgán se vypořádal se všemi tvrzeními žalobce, které uvedl v průběhu správního řízení. Soud neshledal důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí a proto mu nezbylo, než žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítnout.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen stěžovatel) včas kasační stížnost, v níž uvedl, že rozhodnutí soudu nebere dostatečně citlivě v úvahu jeho skutečnou situaci a okolnost, že správní řízení probíhalo v obtížných podmínkách, protože neumí česky. Namítal, že skutečnost je taková, že v místě jeho bydliště na Ukrajině o něm bylo známo, že nesouhlasil s vývojem hospodářských, sociálních a státoprávních poměrů. Tyto jeho názory byly o něm známy a jeho ekonomická situace proto byla důsledkem politických postojů a nevraživosti významných osob, které tyto postoje nesdílely. V důsledku toho byl nucen Ukrajinu opustit a požádat o azyl na území ČR. Vyslovil přesvědčení, že jeho situace na Ukrajině důvody obsažené v § 91 zákona o azylu naplňuje, když jeho politické přesvědčení a politické projevy se staly příčinou ekonomického a administrativního nátlaku na jeho osobu, kdy mu bylo vícekrát vyhrožováno i fyzickou likvidací. Vyslovil názor, že jak správní orgán, tak krajský soud, nezhodnotily správně význam skutečně dané situace a jejich rozhodnutí proto neodpovídá platným právním předpisům. Navrhoval, aby napadený rozsudek krajského soudu byl zrušen a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný správní orgán ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popřel její oprávněnost, neboť se domníval, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částek výroku, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Dále dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřípustná, neboť se opírá o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s., nebo o důvody, které stěžovatel neuvedl v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Z těchto důvodů navrhoval odmítnutí kasační stížnosti pro její nepřípustnost a nepřiznání odkladného účinku.

Krajský sodu v Ústí nad Labem poté předložil spis Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přípisem ze dne 26. 7. 2004 vrátil spis Krajskému soudu v Ústí nad Labem s tím, že nebyly splněny podmínky pro jeho předložení podle § 108 s. ř. s. Konstatoval, že kasační stížnost tak, jak byla podaná, neobsahuje náležitosti uvedené v ustanovení § 106 odst. 1 s. ř. s., když v ní chybí údaj o tom, z jakých důvodů stěžovatel rozsudek krajského soudu napadá. Podle svého obsahu je kasační stížnost formulovaná spíš jako rozšíření důvodů pro udělení azylu. Konstatování stěžovatele, že rozhodnutí správního orgánu a krajského soudu neodpovídá právním předpisům je nedostačující. Zavázal proto krajský soud k tomu, aby postupem podle § 106 odst. 3 s. ř. s. vyzval stěžovatele k doplnění kasační stížnosti, a to zejména k uvedení důvodů kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 s. ř. s. z nichž by bylo patrno, z jakých konkrétních důvodů je rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem napadán.

Krajský soud v Ústí nad Labem usnesením ze dne 30. 7. 2004, č. j. 14 Az 277/2003 - 35 vyzval právního zástupce, aby ve lhůtě jednoho měsíce ode dne doručení tohoto usnesení doplnil kasační stížnost o konkrétní důvody podle § 103 odst. 1 s. ř. s. Současně upozornil na to, že pokud nebude této výzvě vyhověno, Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítne.

V doplnění kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že důvodem jeho kasační stížnosti je podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nezákonné rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 14 Az 277/2003 – 24 spočívající v tom, že tento soud nesprávně posoudil otázku důvodnosti jeho žádosti o udělení azylu z hlediska existence podmínek podle §§ 12, 13 a 14 zákona o azylu. Dále namítal, že soud nepřihlédl dostatečně k okolnosti, že správní orgán existenci podmínek azylu v jeho případě dostatečně nepřezkoumal, takže správní rozhodnutí bylo vydáno na základě neúplně zjištěného skutkového stavu.

Žalovaný ve vyjádření k doplnění kasační stížnosti uvedl, že vzhledem k jeho obsahu se nebude k věci vyjadřovat. Odkázal na správní spis.

Poté byl spis předložen opětovně Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uvedl v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř.s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlédne. Skutkovým základem pro rozhodnutí kasačního soudu se tedy mohly stát pouze skutečnosti a důkazy, které byly uplatněny před soudem, který vydal napadené rozhodnutí. Při svém rozhodování vycházel Nejvyšší správní soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Z obsahu kasační stížnosti plyne, že stěžovatel se domáhá důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení lze kasační stížnost podat

pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Taková pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem neshledal.

Předně je třeba uvést, že jak správní orgán, tak i krajský soud, vycházel v posuzované věci ze zjištění učiněných v průběhu správního řízení od samotného stěžovatele. Z obsahu správního spisu splyne, že stěžovatel v žádosti o udělení azylu ze dne 17. 12. 2002 uvedl, že Ukrajinu opustil dne 23. 11. 2002 z ekonomických důvodů a do ČR odjel proto, aby zde mohl pracovat a finančně se zabezpečit. V ČR má známého, který mu nabídl ubytování a zajištění práce. V případě návratu do vlasti se neobává ničeho, ale vrátit se nechce. Tento důvod uvedl i ve vlastnoručně psaném prohlášení z téhož dne. V protokolu o pohovoru ze dne 27. 3. 2003 tyto skutečnosti potvrdil a znovu uvedl, že hlavní příčinou odchodu z vlasti byly ekonomické problémy. Dále uvedl, že nebyl členem politické stany ani politického hnutí a nebyl politicky činný. Žádné potíže kromě ekonomických ve své vlasti neměl.

Z takto zjištěného skutkového stavu vycházel jak správní orgán, tak i krajský soud. Nelze tedy souhlasit s tvrzením stěžovatele, že správní orgán v jeho případě nepřezkoumal existenci podmínek pro udělení azylu a že by správní rozhodnutí bylo vydáno na základě neúplně nezjištěného skutkového stavu. Správní orgán i krajský soud vycházely právě zejména ze zjištění učiněných především od stěžovatele a s jejich závěry o tom, že stěžovatelem uplatňované ekonomické důvody nelze považovat za důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu se, Nejvyšší správní soud zcela ztotožňuje. Nebylo rovněž prokázáno, že by stěžovatel splňoval podmínky pro udělení azylu podle § 13 a 14 zákona o azylu.

Namítá-li stěžovatel v kasační stížnosti, že jeho ekonomická situace byla důsledkem jeho politických postojů, pro něž byl pronásledován a bylo mu vyhrožováno fyzickou likvidací, je třeba uvést, že tyto skutečnosti stěžovatel netvrdil ani ve správním řízení o udělení azylu ani v řízení před krajským soudem. Jedná se o skutečnosti zcela nové, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí a k nimž nemůže Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlédnout. Nelze pak přihlédnout ani k dalšímu tvrzení stěžovatele, že podle jeho názoru měla být konstatována překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu, které ostatně stěžovatel ani blíže neodůvodnil.

Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že důvody uvedené v kasační stížnosti ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nebyly prokázány, a proto nezbylo než kasační stížnost jako nedůvodnou podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítnout.

Pokud jde o rozhodnutí o návrhu na odkladný účinek kasační stížnosti, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že o něm není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku – takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí

o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud žádné náklady vzniklé žalovanému ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatel s podanou kasační stížností úspěch neměl.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. 2. 2005

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu